Vragen en antwoorden Begroting 2026
en ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026

Inhoud

Algemeen & Paragrafen 2
Programma 1 Ruimte 5
Programma 2 Sociaal Domein....8
Ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026 10
Programma 1 Ruimte 10
Programma 2 Sociaal Domein....11
Programma 3 Bedrijfsvoering....13

Algemeen & Paragrafen

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
A.01	Zijn alle (beleids)voornemens die zijn opgenomen in het uitvoeringsplan (behorend bij het raadsprogramma) voor de periode 2026 opgenomen in de begroting?	Ja.
A.02	Blz. 11. Er is een budgetanalyse uitgevoerd. Wat zijn hiervan de (belangrijkste) uitkomsten?	De belangrijkste uitkomsten zijn meegenomen in overzicht met ontwikkelingen onder het kopje ombuigingen.
A.03	Samenvoeging ODA en ODVeluwe: wat is de opvatting van het college over deze ophanden zijnde fusie en welke kansen/bedreigingen voor de gemeente Aalten brengt deze ontwikkeling met zich mee? En welke rol heeft de gemeenteraad in dit proces?	De fusie van de omgevingsdienst zal met het oog op efficiëntie, robuustheid en kennis zeker voordelen op leveren. De gemeenteraad zal uiteindelijk het besluit moeten nemen om de fusie tot stand te laten komen.
A.04	Blz. 78 Reserve Formatie en organisatie: In 2026 wordt een onttrekking van € 214.000 en in 2027 van € 192.000 voorzien. Zijn dit afkoopsommen personeel of verplichtingen van ontslagen personeel?	Beide niet. Dit betreffen onttrekkingen voor de verplichtingen die aangegaan zijn voor 2026 en 2027 inhuur of tijdelijke contracten.
P.01	Blz. 34 Ontwikkeling van het on boardingsproces nieuwe medewerkers; Dit heeft vertraging opgelopen door problemen in de dienstverlening van externe salarisverwerker? Dat begrijp ik niet helemaal.	Er zijn problemen ontstaan bij de migratie van het huidige HR-systeem. Deze problemen zorgen ervoor dat de implementatie voor online on boarding nu niet mogelijk is
P.02	Blz. 35 Verklaring hoog ziekteverzuim/ mogelijkheid overzicht van deze cijfers om die in cyclus mee te nemen.	Op dit moment hebben we te maken met een hoger aantal medewerkers met langdurige ziekte op medische gronden. Dit heeft een grote invloed op het ziekteverzuimpercentage. Deze cijfers worden jaarlijks opgenomen in P&O jaarverslag.
P.03	Blz. 35 Ziekteverzuim. De redenen die genoemd worden voor een veel hoger ziekteverzuim dan gemiddeld, zijn vooral extern (dienstverlening Arbo en verzuimprotocol). Hier zou ik graag wat meer over horen, zijn er ook andere factoren?	Zie antwoord vraag P.02
P.04	Blz. 34 Wat is huidige aantal FTE van de gemeente Aalten. Ook graag daar kort overzicht van.	Het huidig aantal fte per 1 oktober 2025 is afgerond 201 fte. Graag een verduidelijking met betrekking tot inhoud van overzicht.
P.05	Blz. 40 Waarom is er geen ontwikkeling en/of concrete doelstellingen opgenomen met betrekking tot begraafplaatsen.	Begraafplaatsen beleid wordt 2 december 2025 in de beeldvormende raadsvergadering behandeld. Hierin worden nieuwe ontwikkelingen aangegeven.
P.06	Blz. 41 Vastrecht stijgt van €129 naar € 141. Welke kosten worden hiermee (globaal) betaald?	Het inzamelen en verwerken van het afval door ROVA. De salariskosten van het personeel die werkzaamheden verrichten voor huishoudelijk afval.
P.07	Blz. 41 Afvalstoffenheffing: waarom zijn de kosten voor het inzamelen van het huishoudelijk afval gestegen? Wat zijn daarvan de achterliggende oorzaken?	Door indexatie van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval door ROVA. Daarnaast ontvangt de gemeente een lagere vergoeding voor het inzamelen van het PMD en textiel waardoor per saldo de kosten voor het inzamelen en verwerken stijgen. Door een veranderde financieringssystematiek bij ROVA is de jaarlijkse compensatie komen te vervallen.
P.08	Blz. 41 Afvalstoffenheffing: waar staat PM voor?	Dit moet zijn ‘PMD’. Dit is de afkorting voor het afval wat valt onder plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons.

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
P.09	Blz. 41 Afvalstoffenheffing: Zijn er alternatieven denkbaar om de 9,3% stijging afvalstoffenheffing te laten dalen? Kan/mag dit?	In de kadernota, welke door de raad is vastgesteld, zijn de uitgangspunten voor de begroting 2025 bepaald. Een van de uitgangspunten is dat zoals gebruikelijk de afvalstoffenheffing en rioolheffing op een dekkingspercentage van 100% worden gesteld. Hier kan de raad van afwijken. Echter een lagere kostendekkendheid betekent aanvullende kosten voor de begroting 2026.
P.10	Blz. 41 Rioolheffing: zijn er alternatieven denkbaar om de 19% verhoging te laten dalen? Kan/mag dit?	In de kadernota, welke door de raad is vastgesteld, zijn de uitgangspunten voor de begroting 2025 bepaald. Een van de uitgangspunten is dat zoals gebruikelijk de afvalstoffenheffing en rioolheffing op een dekkingspercentage van 100% worden gesteld. Verlaging van de rioolheffing zal ertoe leiden dat de voorziening riolering voor het uitvoeren van het onderhoud van de riolering, investering in het riool maar ook de kosten van afvoer van afvloeiend regenwater en overtollig grondwater niet toereikend zal zijn. Hierdoor komen de kosten welke niet gedekt kunnen worden door de voorziening ten laste van de exploitatie. Dit betekent aanvullende kosten voor de begroting 2026.
P.11	Blz. 41 Hoe is de rioolheffing tot stand gekomen? Is een schatting, nemen wij aan. Wat als er te hoog wordt geschat?	Er wordt een inschatting gemaakt van de kosten voor onderhoud van de riolering, investering in de riolering, kosten van afvoer van afvloeiend regenwater en overtollig grondwater en de salariskosten van het personeel voor de komende jaren. Om de kosten te kunnen dekken wordt er een inschatting gemaakt van het waterverbruik door de huishoudens en zo wordt een tarief bepaald. Om fluctuatie van het tarief te voorkomen wordt jaarlijks het tarief geïndexeerd met het inflatiepercentage en daarnaast verhoogd met een percentage zodat er de komende jaren genoeg geld in de voorziening zit om de kosten te kunnen betalen. Als de opbrengsten hoger (door het waterverbruik) zijn dan de kosten in enig jaar wordt het verschil gestort in de voorziening riolering zodat deze de jaren daarna weer kan worden ingezet voor de kosten (als dat nodig is) voor demping/verlaging van het tarief.
P.12	Hoe is de rioolheffing tot stand gekomen? Is een schatting, nemen wij aan. Wat als er te hoog wordt geschat?	Als blijkt dat er te hoog is ingeschat dan wordt deze opbrengst aan de voorziening rioolheffing toegevoegd. Dat bedrag kan je later gebruiken om bijvoorbeeld een tariefstijging rioolheffing te dempen.
P.13	Blz. 41 Waarom is de stijging van de rioolheffing zo hoog?	De afgelopen jaren zijn door de hoge inflatie en toepassing van klimaat adaptieve maatregelen de kosten behoorlijk gestegen waardoor er een beroep is gedaan op de voorziening. Doordat de voorziening niet minder kan en mag zijn dan € 0 is een behoorlijke stijging noodzakelijk.
P.14	Blz. 43 Woonlasten per huishouden: deze stijgen voor 2026 fors: in 2025 gemiddeld € 664, voor 2026 gemiddeld € 721. Welke maatregelen zou de raad kunnen nemen om dit bedrag te verminderen? Welke opties/keuzes zijn hierin te maken? Kan hierin meegenomen worden wat de impact zou zijn wanneer: P3.2. (Interne huisvesting) niet wordt gerealiseerd (boekwerk ontwikkelingen) P3.4 (raadsprogramma budget) ten behoeve hiervan wordt ingezet (zie boekwerk ontwikkelingen) De kosten voor interne huisvesting of budgetten van raadsprogramma budget hebben dus ook geen directe impact op het verlagen van de woonlasten.	Zie ook antwoord vraag hierboven. De grondslagen voor het bepalen van de woonlasten zijn de WOZ-waarde, uitgaven riolering en uitgaven afval. Door genoegen te nemen met een minder dan 100% kostendekkendheid kunnen de tarieven voor riool en afval dalen. Voor het verschil zal dan alsnog dekking binnen de begroting moeten worden gezocht. De kosten voor interne huisvesting of budgetten van het Raadsprogramma hebben geen directe impact op het verlagen van de woonlasten.

<table>
<tr><th>Nr.</th><th>Bladzijde/vraag</th><th>Antwoord</th></tr>
<tr><td>P.15</td><td>Blz42. In de begroting staat geen juist tarieventabel van de forensenbelasting. Bij de verordening worden de correcte tarieven vastgesteld.</td><td>
<table>
<tr><th>Tarieven forensenbelasting (in €)</th><th>2026</th><th>2025</th></tr>
<tr><td>Waarde object</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>€ 30.000,00 of minder</td><td>225,00</td><td>225,00</td></tr>
<tr><td>€ 30.001,00 t/m € 60.000,00</td><td>€248,00</td><td>€243,00</td></tr>
<tr><td>€ 60.001,00 t/m € 120.000,00</td><td>€334,00</td><td>€328,00</td></tr>
<tr><td>€ 120.001,00 t/m € 180.000,00</td><td>€413,00</td><td>€405,00</td></tr>
<tr><td>€ 180.001,00 t/m € 240.000,00</td><td>€500,00</td><td>€490,00</td></tr>
<tr><td>€ 240.001,00 t/m € 300.000,00</td><td>€595,00</td><td>€583,00</td></tr>
<tr><td>€ 300.001,00 t/m € 360.000,00</td><td>€673,00</td><td>€660,00</td></tr>
<tr><td>€ 360.001,00 en meer</td><td>€847,00</td><td>€830,00</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>P.16</td><td>De toeristenbelasting wordt afgerond naar beneden € 1,55 (€ 1,58), waarom niet naar € 1,60?</td><td>Wanneer er naar boven wordt afgerond is de stijging meer dan de indexering. Volgend jaar passen we de indexering toe op € 1,58.</td></tr>
<tr><td>P.17</td><td>Kunnen we OZB-lasten verlagen of vrijstellen voor sportverenigingen? Zoals in Berkelland.</td><td>In Berkelland is dit middels een subsidieverordening geregeld en niet via een belastingvrijstelling.</td></tr>
<tr><td>P.18</td><td>Blz. 48 Verduurzamingsplannen, wordt vaker beloofd maar hoe nu verder?</td><td>Er komt een presentatie in de beeldvormende raad van 9 december. Met verschillende scenario’s.</td></tr>
<tr><td>P.19</td><td>Blz. 48 Hoeveel panden heeft de gemeente?</td><td>De gemeente heeft 33 panden in beheer.</td></tr>
<tr><td>P.20</td><td>Blz. 48 Zitten er nog aankopen van panden aan te komen?</td><td>Op dit moment niet.</td></tr>
<tr><td>P.21</td><td>Blz. 76, Kan aangegeven worden in hoeverre er plannen (of in voorbereiding) zijn rondom het skatepark tussen De Pol en de Ahof. Zijn er plannen/voornemens dit plein te revitaliseren?</td><td>Er zijn op dit moment geen plannen om dit plein te revitaliseren. In 2026 wordt er een beleidsvisie op een beweegvriendelijke leefomgeving opgesteld, welke het huidige speelvoorzieningenbeleid vervangt. Bij het opstellen van die visie kijken we ook naar dit skatepark.</td></tr>
<tr><td>P.22</td><td>Blz. 82 In de tabel Hernieuwbare energie staat voor 2022 voor Aalten een stijging. Waar bestaat die stijging uit?</td><td>Deze tabel geeft het aandeel hernieuwbare energie (duurzame energie) aan ten opzichte van het totale energieverbruik. Wanneer er in een jaar minder energie is verbruikt, zoals bijvoorbeeld in de coronaperiode en doorlopend in 2022, neemt dit percentage toe, ook als er feitelijk niet meer hernieuwbare energie is opgewekt. In Aalten is in 2022 flink bespaard op het energieverbruik (95 TJ bij de woningen) en ook fors meer zonne-energie opgewekt (14 TJ). Dat verklaart de procentuele stijging in 2022.</td></tr>
<tr><td>P.23</td><td>Blz. 85 In de tabel Nieuwgebouwde woningen staat voor 2022 voor Aalten een stijging. Waar bestaat die stijging uit?</td><td>Betreft opgeleverde woningen:
Hoge Veld en Hoge Es</td></tr>
<tr><td>P.24</td><td>Blz. 85 Wat kunnen we doen om de woonlasten van een éénpersoonshuishoudens te verlichten?</td><td>In het verleden is er gekozen voor het principe ‘de vervuiler betaalt’. Daarom wordt de afvalstoffenheffing en rioolheffing respectievelijk per ‘aanbieding van een huisvuilzak’ en per ‘kubieke meter waterverbruik’ geheven. Deze aantallen zullen meestal bij een éénpersoonshuishouden lager zijn dan bij een meerpersoonshuishouden. Wil je voor een verdere verlaging gaan dan zal je van het bovengenoemde principe moeten afstappen.</td></tr>
</table>

Programma 1 Ruimte

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
1.01	Blz. 49 Bijna 36 maanden na raadsbesluit is er nog steeds geen vordering te melden van de behandeling van RvS over Cattier, wat en voor wie zijn de financiële consequenties? En wat is de verwachting in deze zaak?	Het dossier ligt nog ter behandeling bij de Raad van State, waardoor de uitkomst op dit moment onzeker is. Mocht de omgevingsvergunning worden vernietigd, dan kunnen de overeenkomsten worden ontbonden met een financieel risico voor de gemeente. We zijn van mening dat we een plan in procedure hebben gebracht wat voldoet aan de geldende regelgeving. Dit maakt ook dat er gepleit wordt om het beroep ongegrond te verklaren.
1.02	Blz. 14 Duurzaamheid: in de begroting staat dat gekozen is voor een warmte- en koude programma, gebiedsgericht. Voorheen was gekozen voor een wijkaanpak, die later is gestopt. Wat zijn de verschillen tussen deze aanpak en wat maakt dat de nieuwe aanpak wel haalbaar is?	Het warmteprogramma is een wettelijke verplichting en geen keuze. De keuze betreft de aandacht die ook wordt gegeven aan de koudevraag als onderdeel van het warmteprogramma. Als belangrijkste redenen voor het vergroten van de haalbaarheid zijn te noemen: De nieuwe wetgeving zoals de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw), die weliswaar nog in procedure is, en de nieuwe energiewet die per 1-1-2026 in werking treedt, bieden meer mogelijkheden voor inwoners en bedrijven. De nieuwe regels sluiten aan bij het energiesysteem van de toekomst, met meer duurzame lokale energieproductie, opslag en flexibiliteit. Daarnaast biedt de Wgiw de gemeente meer instrumenten; met als zwaarste de aanwijsbevoegdheid voor het uit faseren van de gaslevering. Tot slot was de aanpak uit de transitievisie warmte primair gericht op het opstellen van een buurtuitvoeringsplan door de inwoners zelf, ondersteund door de gemeente. Eigenlijk kantelt die aanpak grofweg naar een leidende rol voor de gemeente met participatie van stakeholders. De startnotitie wordt in het 4de kwartaal 2025 voorgelegd.

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
1.03	Blz. 14 Duurzaamheid: in de begroting staat dat afgelopen jaren is geïnvesteerd in duurzaamheid. Welke doelen heeft de gemeente Aalten voor 2026 en welke investeringen gaat de gemeente Aalten hiervoor doen volgend jaar?	Het jaarplan Duurzaamheid 2026 wordt nu opgesteld en hierin zal een uitgebreidere weergave van de doelen worden gegeven. Hierbij al een eerste opsomming: Verduurzaming bebouwde omgeving: Opstellen Warmte-/Koudeprogramma en participatietraject. In beeld brengen op welke wijze we in Aalten van aardgas af gaan. Uitvoeren FuturebEEing project in samenwerking met onder andere provincie Overijssel en Bocholt. Het gaat hierbij om kennisontwikkeling van duurzame transformatie van bestaande wijken. Betere ondersteuning inwoners bij het verduurzamen van hun woning. Samen met de andere gemeenten en het Energieloket wordt in 2026 een Regionale programmatische aanpak opgezet. Uitvoering Nationaal Isolatieprogramma. In 2024 waren er 32 subsidieaanvragen. Halverwege 2025 zaten we op ruim 100. De verwachting is dat deze stijgende lijn volgend jaar minstens zal voortzetten. Beter bereiken kwetsbare groepen. In 2026 dient zeker het doel van minimaal 100 huishoudens behaald te worden. Het opstellen van een soortenmanagementplan i.v.m. natuurvriendelijk isoleren. Opwek duurzame energie Opstellen Ruimtelijk kader zon en wind, onderzoeken op welke wijze Aalten de doelstellingen uit de RES 2.0 kan behalen. Circulair werken Op dit moment wordt samen met de regio bekeken hoe de handreiking toekomstbestendig bouwen van de provincie geïmplementeerd kan worden in projecten. In 2026 is duidelijk aan welke kaders projecten moeten voldoen en wordt er gewerkt volgens deze kaders. Verduurzamen eigen organisatie In 2025 is van alle gemeentelijke panden met een stookinstallatie een energiescan gemaakt. De uitkomsten hiervan worden gedeeld en in 2026 moet er een prioritering van het onderhoudsprogramma en de verduurzamingsslag van de gebouwen worden gemaakt. Dan is pas duidelijkheid te geven over welke investeringen er nodig zijn.
1.04	Blz. 14 Welke projecten in het kader van duurzaamheid staan er voor de komende jaren in de planning?	Het jaarplan Duurzaamheid 2026 wordt nu opgesteld en hierin zal een uitgebreider antwoord op deze vraag worden gegeven. Zie antwoord ook 1.03.
1.05	Blz. 14 Wat merkt de bewoner als het regenwater van de woning wordt afgekoppeld.	Als bewoners hun regenpijp op de juiste manier afkoppelen zullen ze merken dat hun tuin minder snel last van droogte heeft. Droogte is onze grootste opgave als het gaat om klimaatadaptatie, dus iedere druppel die de grond in gaat is belangrijk. Ook als er meerdere huishoudens aan een straat die nog een gemengd riool heeft hun regenpijpen afkoppelen dan zullen ze merken dat er minder vuilwater vanuit het riool op straat komt. Iedere regenpijp die afgekoppeld wordt draagt bij aan schoner oppervlaktewater. Het regenwater dat naar de zuivering gaat vormt iedere keer een piekbelasting, met gevolg dat de zuivering minder goed werkt en er minder schoon water in de beek geloosd wordt.
1.06	Blz. 17 In de tabel is bij Milieubeheer tussen 2025 en 2026 een verschil van 4 miljoen. Hoe kan dit ??	In 2024 is er een bedrag voor SPUK Lokale Aanpak isolatie (LAI), energiearmoede en CDOKE gelden doorgeschoven naar 2025. Daarnaast is er in 2025 nog een aanvullend bedrag ontvangen voor SPUK LAI, energiearmoede en CDOKE. In z'n totaliteit een bedrag van ruim 4,4 miljoen.

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
1.07	Blz. 14 Waarom staat Aanpak energiearmoede onder Programma Ruimte en niet bij Sociaal Domein?	De Aanpak energiearmoede betreft maatregelen om het energieverbruik te verminderen. Denk hierbij aan isoleren, tochtstrippen, energieadviezen. Geen tegemoetkoming in de kosten voor het energieverbruik.
1.08	Blz. 17 In de tabel staat voor 2026 voor openbaar groen een bedrag begroot van 2,4 miljoen terwijl op blz. 47 een bedrag van € 347.000 voor openbaar groen. Hoe zit dit ??	Onder openbaar groen in de tabel valt ook het landschapsontwikkelingsplan, speelvoorzieningen, biodiversiteit, recreatie, kapitaallasten en doorbelasting uren. Het bedrag van € 347.000 zijn kosten voor het onderhoud van het openbaar groen zoals snoei- en kapwerkzaamheden.
1.09	Blz. 15 Wonen: hoeveel woningen zouden op basis van deze begroting en voorhanden zijnde informatie in 2026 gerealiseerd (lees netto toegevoegd) worden? Worden hiermee de geformuleerde jaarlijkse doelen behaald?	Voor 2025-2027 zijn -met 89 woningen is gestart met bouwen waar een aantal nog in 2025 worden opgeleverd. -34 woningen zijn ‘zachte’ plannen gemaakt waarvoor een vergunning is aangevraagd, maar nog niet verleend. -169 woningen betreffen harde plannen, maar moeten nog uitgewerkt worden. -35 woningen zijn dit jaar opgeleverd. Totaal 327 woningen. Woondeal 1.1. 2025-2027 totaal 270 woningen. Hiermee worden de jaarlijkse doelen bereikt.
1.10	Blz. 61 € 80.000 Bomenplan. Zijn er al extra bomen gepland c.q. extra groen in de centra?	Komende winter planten we ca. 100 extra bomen op verschillende locaties zoals op de Hoge Es in Aalten, het parkeerterrein van de Eurohal in Dinxperlo en de Keizer in de Heurne.
1.11	Blz. 62: meer omgevingsvergunningen verleend dan verwacht. Extra inhuur. Kunnen we het werk wel aan?	Mede wegens langdurige uitval is er ingehuurd. Daarnaast bleek dat de formatie te laag was ten opzichte van ingediende aanvragen. Daarom is er vacature opengesteld die structureel is ingevuld. Wel kijken we continue hoe we de processen efficiënter kunnen invullen.
1.12	Blz. 14 Hoe is de ervaring met Water en Bodem Sturend (WBS) Geeft het meer inzicht?	De signaleringskaart van het project *Water en Bodemsturend* biedt waardevol inzicht. In één oogopslag is zichtbaar welke locaties geschikt zijn om te bouwen vanuit het perspectief bodem en water, welke locaties aanvullende maatregelen vereisen, welke niet verantwoord zijn om te bouwen en waar je niet mag bouwen (door al geldende regelgeving). Per locatie is te zien welke opgaven hier spelen, zoals wateroverlast bij een T=100 bui (een bui die statistisch gezien eens per 100 jaar lokaal valt), hoge gemiddelde grondwaterstanden en hoog water bij de bovenregionale stresstest (vergelijkbaar met de Limburg-bui). Door op locaties te bouwen waar er weinig tot geen aanvullende maatregelen nodig zijn boven op de standaard klimaat adaptieve inrichting, kunnen kosten worden bespaard en wordt de impact niet afgewenteld op de omgeving of toekomstige generaties. Dankzij de signaleringskaart is het mogelijk om water en bodem mee te nemen als belangrijke afweging bij locatiekeuzes voor ontwikkeling.
1.13	Wanneer wordt er participatie toegepast bij projecten.	Participatie wordt toegepast bij ingrijpende projecten voor de inwoners

Programma 2 Sociaal Domein

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
2.01	Blz. 22 Wat is de stand van zaken van de afstoting van locatie Damstraat?	Aan Figulus is aangeven dat zij het pand aan de Damstraat moeten verlaten zodra duidelijk is wat de toekomstige functie van dit pand/perceel wordt. In de tussentijd mogen zijn dit pand blijven gebruiken. Na vaststelling door de gemeenteraad van de Nota vastgoedbeleid Aalten 2025-2029 wordt er concreet gekeken naar de plannen voor afstoten van de locatie aan de Damstraat.
2.02	Blz.7: Laborijn: meerjarenoverzicht (de kosten stijgen over de jaren) hoe gaan we dit betalen?	Voor 2026 en 2027 wordt dit gedekt vanuit de reserve Re-integratie van Laborijn. Vanaf 2028 is deze reserve uitgeput. Voor 2028 en verder moeten we kijken naar nieuwe besparingsmogelijkheden.
2.03	Blz. 22 Herijking huidige subsidiebeleidsregels welzijn: hebben we het nieuwe kader al ontvangen?	Nee, aan een door de raad vast te stellen nieuw algemeen kader voor subsidiebeleid wordt op dit moment nog gewerkt. Het streven is dit nog wel dit jaar af te ronden.
2.04	Waar vinden we de uitgaven voor de twee musea en de Koppelkerk? Vorig jaar stond er in de meerjarenbegroting nog extra uitgaves gepland. Wat is de stand van zaken nu?	De uitgaven voor de twee musea en de Koppelkerk zijn ondergebracht in het taakveld “Sport, cultuur en recreatie”. De raad heeft bij de behandeling van de “Ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2025” de uitgaven structureel verhoogd. In de voorliggende begroting 2026-2029 is daar verder niets aan veranderd, de bedragen zijn slechts geïndexeerd. Vandaar dat er niets over gemeld wordt.
2.05	Blz. 25: Verbinding leggen met monitoring Sociaal Domein en de P&C-cyclus: hoe gaat dat nu bij de begroting?	Tot nu toe waren de P&C cyclus en de Monitoring Sociaal Domein twee aparte cycli. Beiden haalden dezelfde informatie op, maar met een eigen planning. Deze cycli willen we in 2026 met elkaar verbinden.
2.06	Graag algemene update over aantallen zorg Wmo en Jeugdzorg/kunnen we conclusies van het dashboard ontvangen?	Zoals in raadsmededeling 81-2025 is het Dashboard Sociaal Domein nu geïntegreerd in het nieuwe monitoringsproces. Het Dashboard Sociaal Domein zoals we die uit voorgaande kwartalen kenden is daarmee komen te vervallen. De actuele cijfers uit het Sociaal domein en daarmee het Dashboard Sociaal Domein zijn momenteel onderdeel van de maandelijkse monitor met beleidsmedewerkers, de Week van de Impact en de constructieve dialoog over de impact op een opgaven (met resultaten als onderbouwing) die we met de raad willen voeren. Dit leidt tot een betere duiding van de cijfers dan wanneer we de cijfers, zoals eerder het geval was, apart publiceren.
2.07	Welke visie heeft het college over de sterke lokale teams, welke uitgangspunten zijn daarbij leidend en wat zijn de verwachte wijzigingen (ten opzichte van de huidige situatie) in de gemeente Aalten?	De opdracht die het Rijk heeft gegeven om een sterk lokaal team te realiseren is voortgekomen uit de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming. Deze opgaves hebben één ding gemeen: Ze vragen om een stevige lokale basis met een sterk lokaal team. Om verbetering door te voeren is door het Rijk een eenduidig, niet vrijblijvend kader voor lokale teams vastgesteld. De VNG heeft dit vertaald in zeven richtlijnen waar het sterke lokale team aan moet voldoen (passende omvang en expertise, zichtbaar en aanwezig in de wijk, samen met de sociale basis, aansluiten bij huishoudens en gezinnen, zelf hulp bieden (ook bij onveiligheid), breed kijken en handelen, expertise erbij halen in plaats van doorverwijzen). Deze richtlijnen gaan de basis vormen in onze visie. Het projectteam Sterk lokaal team gaat onderzoeken wat goed gaat en waar we nog kunnen verbeteren. Dit vertaalt de projectgroep naar een voorstel dat passend is bij onze gemeente. Een wijziging die we al kunnen benoemen is de vaste contactpersoon voor een gezin/huishouden. Nu komt het nog voor dat een overdracht plaatsvindt waardoor meerdere mensen betrokken zijn en het verhaal vaker verteld moet worden. Een andere wijziging is het zelf hulp verlenen aan volwassenen/senioren. Voor Jeugd helpt het Ondersteuningsteam al de gezinnen/kinderen bij lichte hulpvragen. Voor de oudere groep inwoners gaan we dit ook organiseren.

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
2.08	In het verlengde van de vorige vraag is het college van mening dat binnen de gemeente Aalten voldoende voorliggende voorzieningen en preventieve structuren aanwezig zijn, of missen we op bepaalde onderdelen wat? Wat zijn dit dan en vraagt dit om investeringen?	Op dit moment zijn er voldoende voorliggende voorzieningen en preventieve structuren in de kernen en buurtschappen. Figulus Welzijn maakt inmiddels gebruik van onder andere De Pol om haar activiteiten uit te kunnen voeren. Een aantal ontwikkelingen, zoals het langer thuis blijven wonen, vergrijzing en veranderde behoeften van inwoners, maken dat we dit in beeld blijven houden. Ook vanwege ontwikkelingen binnen het IZA en AWZA, waarin steeds meer een beroep wordt gedaan op deze genoemde voorzieningen, zijn in de toekomst mogelijke investeringen niet uit te sluiten.
2.09	Wat is de relatie met/ tussen PPJ en de sterke lokale teams? Of is het de bedoeling dat PPJ onderdeel wordt van de SLT?	Het projectteam Sterk lokaal team is aan het onderzoeken hoe dit lokale team eruit moet gaan zien. Het is nog te vroeg om te zeggen of het Preventie Platform Jeugd (PPJ) onderdeel wordt van het Sterk lokaal team, maar dit wordt zeker onderzocht. Minimaal zal er een sterke verbinding zijn tussen het PPJ en het Sterke lokaal team.
2.10	Drugs- en middelgebruik onder jongeren: kan het college een update geven over de huidige situatie in de gemeente Aalten? Lijkt de problematiek stabiel te zijn of eerder te verergeren? Hoe is de preventie hiervan momenteel georganiseerd?	De problematiek lijkt stabiel te zijn. Na een heftige periode een aantal jaar geleden is het onder de jongeren relatief rustig. Er wordt veel gebruik gemaakt van de inloop voorzieningen zowel in Dinxperlo als in Aalten. Jongerenwerkers kennen de jongeren goed en proberen ze bij te sturen als dat nodig is. Met Iriszorg hebben we nauwe contacten en een subsidierelatie die ook ruimte biedt om in te spelen op ontwikkelingen. Ook is er altijd een veldwerker waar iedereen bij terecht kan met vragen, zorgen of hulp.
2.11	Heeft de effectmeting armoedebeleid / financiële bestaanszekerheid inmiddels plaatsgevonden? Wat zijn de belangrijkste uitkomsten en kan de meting gedeeld worden met de raad?	We verwachten het inkomenseffectrapport met daarin een effectmeting armoedebeleid eind oktober. Na onze analyse informeren wij u hierover samen met andere ontwikkelingen op het terrein van armoede en schulden (financiële bestaanszekerheid).
2.12	Blz. 27 Jeugdzorgbudgetten: Waarom staan er bij de jeugdzorgbudgetten vanaf 2025 geen bedrag begroot?	Dit heeft te maken met de verplichte wijziging binnen de coderingen van de CBS taakvelden van Jeugd en Wmo.
2.13	Blz. 27 Budget beschermd wonen: Bedrag voor beschermd wonen ligt in 2025 hoger t.o.v. 2026 en verder, wat is de reden hiervoor?	In 2025 heeft de gemeente incidenteel financiële middelen ontvangen vanuit centrumgemeente Doetinchem voor beschermd wonen. Doetinchem ontvangt gelden van de centrale overheid om taken voor beschermd wonen (regionaal) uit te voeren. De gelden die over zijn gebleven over 2024 worden naar rato verdeeld en aan de lokale gemeenten betaald.
2.14	Blz. 84 begroting Verhoging van het schoolverzuim. Wat is daar de reden voor?	Voor het absoluut verzuim is één van de oorzaken de toename van asielzoekers/vluchtelingen en de wachtlijsten bij Internationale Schakelklassen (ISK). De vraag naar ISK-onderwijs is soms groter dan het aantal beschikbare plekken, waardoor leerlingen soms lang moeten wachten om geplaatst te worden. Daarnaast worden sommige leerlingen uitgeschreven bij hun school, omdat ze uit onze regio vertrekken en nog niet staan ingeschreven in hun nieuwe gemeente. Deze leerlingen verschijnen in ons systeem als “absoluut verzuimers”. Ook krijgen we te maken met nieuwe inwoners die niet direct bij een school terechtkunnen, omdat de opleiding al is gestart of vol zit. Soms speelt hulpverlening een rol en moet eerst de zorg worden geregeld. Voor het relatief verzuim is veel tijd en aandacht besteed aan de samenwerking tussen leerplicht en scholen. Op sommige scholen zijn leerplichtambtenaren aanwezig voor preventieve spreekuren. We merken dat scholen het verzuim daardoor meer en vaker preventief melden. Sommige scholen werken met een verzuimcoördinator; dit werkt erg goed. Hierdoor neemt wel het aantal meldingen toe.
Nr.	**Bladzijde/vraag**	**Antwoord**

2.15	Blz. 83 Kinderen in uitkeringsgezinnen gestegen. Wat is daar de reden voor?	Dit gaat nog over 2023 (een stijging van 3% in 2022 naar 4% in 2023). Dit heeft onder meer te maken met gezinsherenigingen (na-reizigers van statushouders) en instroom van (éénouder-) gezinnen van buitenaf die instromen in de Participatiewet.

Ontwikkelingen met financiële consequenties begroting 2026

Programma 1 Ruimte

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
O.01	Blz. 8 Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2026-2030: Visie is toch teruggenomen, waarom dit dan niet?	Hoewel het mobiliteitsplan en het bijbehorende uitvoeringsprogramma op dit moment nog niet zijn vastgesteld, zijn de financiële effecten ervan opgenomen in het overzicht van ontwikkelingen met financiële consequenties. Dit overzicht is gelijktijdig met de behandeling van de begroting 2026 ter afweging aan uw raad voorgelegd. Voor deze werkwijze is gekozen om in 2026 voortvarend te kunnen starten met de uitvoering van onderdelen uit het uitvoeringsprogramma. Door de benodigde budgetten alvast voorlopig te reserveren in de begroting 2026–2030, kan uitvoering direct na vaststelling worden opgepakt zonder dat een aanvullende begrotingswijziging nodig is. Als de raad besluit het plan geheel of gedeeltelijk niet vast te stellen, worden de opgenomen budgetten in de begroting dienovereenkomstig aangepast. Mocht deze situatie zich onverhoopt voordoen zal op dat moment bekeken worden hoe dit nader te verwerken in de gemeentelijke begroting.
O.02	Blz. 8 Komen de uitgaven voor het uitvoeringprogramma mobiliteit naast de uitgaven voor de investeringen genoemd op blz. 76	De projecten genoemd in het uitvoeringsprogramma zijn afzonderlijke projecten met betrekking mobiliteit. Als er sprake is van een investering waarbij tegelijkertijd de weg kan worden aangepast van bijvoorbeeld 50 km naar 30 km dan worden de kosten hiervoor in deze investering meegenomen
O.03	Blz. 9 Bevordering vitale centra/leegstandsbestrijding: Waar is de € 25.000 nu precies voor bedoeld? En waarom € 25.000.	De lokale ondernemersfondsen bekostigen door middel van de in de centra opgebrachte reclamebelasting diverse evenementen en promotieactiviteiten. Daarnaast verrichten zij taken (of willen dit op zich nemen) die een bredere bijdrage leveren aan vitale centra en leefbaarheid, denk aan dorpsmanagement, feestverlichting, onderhoud groenelementen. De kosten lopen op waardoor voor deze tweede taakstelling geen financiële mogelijkheden zijn. Met € 25.000, te verdelen naar rato onder Aalten en Dinxperlo, denken wij een reële bijdrage te kunnen doen.
O.04	Blz. 9 Bevordering vitale centra/leegstandsbestrijding: € 5.000 voor een brainstormtafel: waarom hier weer een externe partij bij nodig?	We hebben een externe ingehuurd om een onafhankelijke positie in te kunnen nemen. De hiervoor beoogde externe heeft in het kader van een eerder onderzoek al een bepaalde vertrouwensband met partijen opgebouwd en zou een waardevolle rol kunnen spelen om een en andere in beweging te zetten.
O.05	Blz. 19 Herontwikkeling Schaersvoorde Dinxperlo: Worden er middelen beschikbaar gesteld voor de verbouw van het maatschappelijke deel van het pand en zo ja, hoe hoog is dit bedrag?	Er worden geen aanvullende middelen beschikbaar gesteld, behalve hetgeen door de raad is besloten deze zomer. Wel spannen we ons maximaal in op de verschillende subsidiemogelijkheden en indien nodig denkt het college nog na over eventuele garantstellingen voor een duurzaamheidslening via de provincie.
O.06	Blz. 20 Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wegen Is het MJOP hetzelfde als de investeringen genoemd op blz. 76 begroting	Nee het MJOP is bedoeld voor uitvoering van het groot onderhoud van de wegen. Daarnaast is er sprake van investeringen bij wegen als de weg volledig wordt vervangen mogelijk in combinatie met de riolering en het groen.

Let op: Deze vraag is later toegevoegd.

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
O.99	Blz. 23 Uitbreiding bedrijventerrein Aalten: In het boekwerk staat dit nog als een PM-post opgenomen (met een bandbreedte). Wanneer is meer zicht op de benodigde middelen t.b.v. realisatie? En zijn deze kosten incidenteel of structureel van aard?	Na afronding van de onderzoeksfase komen we bij uw raad terug met de resultaten en een voorstel voor het vervolg. Onderdeel hiervan is een financiële doorrekening, waarin de nieuwste inzichten zijn meegenomen. Naar verwachting is dit in de tweede helft van 2026. Na een positief besluit kunnen we aan de slag met de definitieve uitwerking in de vorm van een stedenbouwkundig plan en bijbehorende grondexploitatie. Pas dan is er echt zicht op de benodigde middelen. Het gaat hierbij om incidentele kosten.

Programma 2 Sociaal Domein

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
O.07	Voorstel voor reservering nieuwbouw Schaersvoorde. Wat is het beleid inzake reserveringen grote projecten?	Zie art 16 lid 3 en 4 van Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Aalten (artikel 212 Gemeentewet). Lid 3; Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve voor een investering wordt aangegeven: • **a.**het specifieke doel; • **b.**het bestedingsplan; • **c.**de voeding; • **d.**eventueel de maximale hoogte; • **e.**eventueel de maximale looptijd Lid 4; Als een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot een investering, valt de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene reserve toegevoegd.
O.08	Nieuwbouw Schaersvoorde wordt specifiek als ontwikkeling voor 2026 benoemd, maar andere investeringen in onderwijshuisvesting niet. Betekent dit dat de komende jaren geen investeringen wordt gedaan in andere scholen (PO)/dat daarin niet is voorzien?	We richten ons momenteel op fase 1 (Triangel Laag) en 2 (Schaersvoorde Slingelaan) van het IHP. De overige fasen zijn, gezien de in het IHP beschreven planning, momenteel nog niet gestart en dus zijn er nu voor de komende periode geen investeringen opgenomen.
O.09	Blz 26 IKC De Triangel: Triangel hoog komt over ca 2 jaar leeg te staan, wordt er tijdig gestart met plannen voor herbestemming, dit ter voorkoming van onnodige jarenlange leegstand? Zo ja wanneer?	Ja, juist om leegstand te voorkomen en herbestemming tijdig te regelen zijn we al gestart met de voorbereidingen. Begin 2026 starten we concreet met het ontwikkeltraject om tot een herbestemming te komen
O.10	Blz. 26 IKC De Triangel: De kosten voor de tijdelijke huisvesting en de parkeerplaatsen zijn nog niet bekend. Wanneer wel?	Eind 2025 komt er duidelijkheid over de kosten van de tijdelijke huisvestering. De kosten zijn bekend wanneer er een definitief ontwerp is. Dat wordt nu uitgewerkt aangezien de raad in september het voorbereidingskrediet heeft vastgesteld
O.11	Blz.27 Crossfire: Er wordt steeds gesproken over standaardmodel bouw, met als voorbeeld kazerne Didam. 1) Er wordt steeds gerefereerd aan bouw kosten voor de gemeente Aalten van ca 4 miljoen, als het bedrag geïndexeerd wordt en rekening wordt gehouden met mogelijke verdere kostenstijging, wat zijn over ca 2 jaar de te verwachten bouwkundige kosten. 2)Welke kosten worden voorzien voor aankoop grond(en) inrichting binnen en buiten en eventuele infrastructuur? 3)Gaat Feuerwehr Bocholt akkoord met ontwerp die gelijkenis vertoond met kazerne Didam? 4)Op eerdere vragen is bevestigd dat het belang voor Bocholt aanzienlijk	Ad 1 en 2) De VNOG adviseerde in 2024 voor de bouwkosten rekening te houden met € 4,7 miljoen en inclusief civiele werkzaamheden en onvoorziene kosten rekening te houden met een bedrag tussen de € 5 en € 6 miljoen. Zij zijn daarbij uitgegaan van hun gestandaardiseerde aanpak die ze voor meerdere kazernes inmiddels hebben gehanteerd; het zogenaamde “model Didam” en de ruimtebehoefte berekening door bureau AntwortING. Hier zijn geen grondkosten in meegenomen. Als je de aanbestedingsindex voor utiliteitsbouw van Bouwkostenkompas over het afgelopen jaar (~8%) extrapoleert, kom je voor het realisatiejaar 2027 op een bandbreedte van 6,3 tot 7,6 miljoen. Tel daarbij een 0,5 miljoen voor de grondverwerving en dan wordt de bandbreedte 6,8 tot 8,1 miljoen. De genoemde bandbreedte van € 3-4 miljoen (voor Aalten) betreft dus de totale investering en daarmee meer dan de bouwkosten. In deze bandbreedte zijn dus naast de nog onbekende locatie en daarmee gepaard gaande

	groter is dan voor Aalten, er is een verschil van 16 % in de bijdrage, waarop is de verdeelsleutel gebaseerd? Hoeveel bedragen de huidige structurele kapitaallasten kazerne Dinxperlo en wat zijn de te verwachten kapitaallasten bij realisering van de plannen, rekening houdend met het antwoord op vraag 1	onzekerheden ook onzekerheden over de prijsontwikkelingen meegenomen. Er is ook nog geen rekening gehouden met mogelijke opbrengsten van de af te stoten kazerne(s). Ad 3) De Feuerwehr Bocholt heeft het “model Didam” inhoudelijk getoetst op de Duitse regelgeving. Daaruit bleek dat dit grotendeels voldoet en aanpassing geen erg grote prijsconsequenties zal veroorzaken. Uiterlijk laat het model overigens meerdere verschijningsvormen toe. Ad 4) Op basis van de ruimtebehoefte berekeningen van bureau AntwortING heeft de VNOG het aantal m2 voor de Dinxperlose en Suderwicker brandweer in concept vertaald naar een elementenberekening. De verdeling is gebaseerd op het daaruit afgeleide m2 gebruik per brandweerorganisatie. De post Suderwick heeft meer ruimte nodig doordat zij meer materieel en personeel heeft dan de post Dinxperlo. Terwijl Suderwick op zich een stuk kleiner is dan Dinxperlo. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen bij een investering van € 4 miljoen € 240.000. Voor deze fase in het project is geen rekening gehouden met de te hanteren demarcatie conform de afspraken binnen de VNOG en wordt ook afgeschreven (in 30 jaar) naar € 0. De huidige kapitaallasten en exploitatielasten voor de brandweerkazerne Dinxperlo bedragen nu jaarlijks circa € 67.500 zoals ook in raadsmededeling 84-2025 beschreven staat. Deze lasten zijn relatief laag omdat in verband met de Crossfire ontwikkeling alleen de hoogstnoodzakelijke kosten nog worden gemaakt. Overigens loopt er nu een onderzoek in verband met de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed naar (Bijna) Energie Neutrale Gebouwen waar ook de kazerne in Dinxperlo onderdeel vanuit maakt. De resultaten worden nog dit najaar verwacht.
O.12	Blz. 30 Uitvoeringsplan Inclusie: Wat is de stand van zaken van het project waarin gekeken wordt naar toegankelijkheid en samen leven. (gestart in 2025). In 2026 starten met implementatie van concrete voorstellen, maar daar is dan geen budget voor? Dan wordt het moeilijk uitvoeren.	De verwachting is dat een deel van de concrete voorstellen binnen de beschikbare dekkingsmiddelen opgepakt kunnen worden. Het kan echter zo zijn dat uit het actieplan (aanvullende) maatregelen komen waarvoor de beschikbare dekkingsmiddelen ontoereikend zijn. Dat wordt dan meegenomen in de P&C cyclus. Er kan dus wel gestart worden met de uitvoering.

Programma 3 Bedrijfsvoering

Nr.	Bladzijde/vraag	Antwoord
O.13	Blz. 13. Zijn de kosten van digitalisering en robotisering van werkprocessen toereikend?	In 2026 starten we met een aantal processen van robotisering, daarvoor is het huidige bedrag toereikend.
O.14	Blz. 14. Interne huisvesting: Is dat iets wat we nu moeten willen € 370.000 project 1 toegang was ook al € 300.000. Deze € 370.000 komt bovenop de € 300.000 die vorig jaar geaccordeerd is?	Nee, de verbouwing van de begane grond staat los van het project één toegang en dienstverlening. Wel houden we bij de inrichting van de begane grond rekening met de uitkomsten van deze projecten.
O.15	Blz. 14 Verbouwing Hofstraat: hoeveel geld heeft dat al gekost?	In de begroting wordt een voorstel gedaan aan de raad voor de verbouwing van de begane grond aan de Hofstraat. Daarin wordt een krediet gevraagd van € 370.000. Voor deze verbouwing kunnen pas kosten gemaakt worden als de raad een besluit heeft genomen.
O.16	Blz. 33 ’t Slaa 5-7 verbouwing: Vorig jaar stond de aankoop erop. Nu een pm voor verbouwingskosten. Waarom duurt het zo lang? Waar verblijven de mensen voor wie dat pand bedoeld is?	De mensen wonen nog in het azc Heerlen en in een woning in Dinxperlo. Is een alternatief aangeboden maar ze willen wachten. Dit duurt lang in verband met vergunningen, eisen en verschillende scenario’s die uitgezocht moeten worden.
O.17	Blz. 33 Worden er simpele aanpassingen gedaan in het Slaa?	Er moeten zorgaanpassingen plaatsvinden. We doen de verbouwing zo sober en doelmatig als mogelijk.
O.1	Blz. 33 Zijn er nog meer vergelijkbare aankopen als het Slaa?	Nee.